

MINISTERUL CULTURII ȘI
IDENTITĂȚII NAȚIONALE

RAPORT de inventariere și analiză legislație
TITLUL VIII - Dispoziții tranzitorii și finale

Numele și prenumele autorului: ILEA IOANA-LIDIA

Data predării raportului: 05 noiembrie 2019

Proiect: Monumente istorice, planificare strategică și politici publice optimizate (SIPOCA 389/ SMIS 115895)
Activitatea „A1.1 Inventarierea și analiza legislației în domeniul patrimoniului cultural”

Cuprins

1. Introducere.....	3
2. Acte normative analizate.....	4
3. Normele metodologice necesar a fi emise în aplicarea Codului patrimoniului cultural	7
4. Actele normative care vor fi abrogate prin actul de aprobare a Codului patrimoniului cultural	9
5. Termenele de intrare în vigoare a prevederilor Codului patrimoniului cultural	16
6. Modul în care Codul Patrimoniului afectează alte legi cu impact direct în prezervarea patrimoniului cultural.....	17
7. Impactul Codului Patrimoniului asupra unor acte normative din alte segmente ale administrației publice.....	19
8. ANEXĂ	21

1. Introducere

Prezentul raport realizează analiza transversală a legislației naționale în vigoare din domeniul patrimoniului cultural, din perspectiva prevederilor Tezelor prealabile ale proiectului Codului patrimoniului cultural, aprobate prin H.G. nr. 905/2016 referitoare la Titlul VIII – Dispoziții tranzitorii și finale din viitorul proiect al Codului patrimoniului cultural. Conform cerințelor, analiza cuprinsă în acest raport tratează sintetic următoarele teme:

1. normele metodologice necesare a fi emise în aplicarea Codului patrimoniului cultural, cu precizarea obiectului lor de reglementare;
2. actele normative care vor suferi modificări și completări prin actul de aprobare a Codului patrimoniului cultural, cu indicarea precisă a normelor respective;
3. actele normative care vor fi abrogate prin actul de aprobare a Codului patrimoniului cultural;
4. termenul sau, după caz, termenele de intrare în vigoare a prevederilor Codului patrimoniului cultural.

O analiză și raportare exactă și concretă a "Dispozițiilor tranzitorii și finale" va putea fi făcută doar odată cu forma finală a textului Codului patrimoniului cultural. Dacă în momentul de față putem afirma că legile speciale care vizează în mod direct domeniile patrimoniului cultural național, respectiv patrimoniul imobil, patrimoniul mobil și patrimoniul imaterial vor fi abrogate, iar reglementările acestora urmează a fi cuprinse în Cod, într-o formulă reformată, în privința normelor metodologice subsecvente Codului Patrimoniului ce vor face la rândul lor obiectul codificării, al menținerii în vigoare sau al emiterii situația este mult mai greu de apreciat, în această etapă, mai ales în privința perioadei tranzitorii.

Totodată, se vor impune modificări și completări ale unor legi cu impact direct asupra patrimoniului cultural prin detalieri prevăzute în propunerile noului Cod, astfel încât unele mecanisme administrative, practici profesionale sau definiții să fie mai clare, atât în raport cu nevoile cetățenilor, cât și cu cele ale bunurilor culturale afectate de acele legi. Din aceste considerente, pentru a permite acomodarea cu noile concepte și interpretări și pregătirea profesională a personalului cu atribuții de implementare a prevederilor Codului patrimoniului cultural, se preconizează o intrare în vigoare anticipată cu suficient de mult timp înainte și o abrogare programată a prevederilor contrare. În cazul unor măsuri de finanțare sau de gestionare a monumentelor și siturilor istorice, în prezent reglementate la nivel de hotărâre a guvernului, se impune consacrarea lor prin lege, în cadrul noului Cod, simultan cu abrogarea respectivelor vechi reglementări.

Luând în considerare faptul că legile vizând autorizarea lucrărilor de construire, precum și cele ale urbanismului și amenajării teritoriului sunt la rândul lor, în proces de codificare, corespondența dintre aceste două coduri va fi făcută prin articole care să specifice că regulile generale stabilite în cadrul fiecărui domeniu de reglementare se completează reciproc cu acele reglementări specifice fiecăruia dintre cele două domenii complementare.

2. Acte normative analizate

1. Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

2. Ordonanța Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 378/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

3. Legea nr. 6/2008 privind regimul juridic al patrimoniului tehnic și industrial;

4. Legea nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil, republicată;

5. Legea nr. 311/2003 a muzeelor și colecțiilor publice, republicată;

6. Legea nr. 26/2008 privind protejarea patrimoniului cultural imaterial.

a) Norme de aplicare a Legii nr. 422/2001:

- Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.260/2008 privind aprobarea Normelor metodologice de clasare și inventariere a monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare;

- Ordinul ministrului culturii și patrimoniului național nr. 2.495/2010 pentru aprobarea Normelor metodologice privind atestarea specialiștilor, experților și verficatorilor tehnici în domeniul protejării monumentelor istorice;

- Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.237/2004 privind aprobarea Normelor metodologice de semnalizare a monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare;

- Ordonanța Guvernului nr. 21/2006 privind regimul concesiunii monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare;

- H.G. nr. 493 din 1 aprilie 2004 pentru aprobarea Metodologiei privind monitorizarea monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial și a Metodologiei privind

elaborarea si conținutul-cadru al planurilor de protecție si gestiune a monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial;

- Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.684/2003 privind aprobarea Metodologiei de întocmire a Obligației privind folosința monumentului istoric și a conținutului acestuia;

- H.G. nr. 1430/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind situațiile în care Ministerul Culturii si Cultelor, respectiv autoritațile administrației publice locale, contribuie la acoperirea costurilor lucrarilor de protejare si de intervenție asupra monumentelor istorice, proporția contribuției, procedurile, precum si condițiile pe care trebuie sa le îndeplinească proprietarul, altul decât statul, municipiul, orasul sau comuna;

- H.G. nr. 610 din 29 mai 2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind procedura de acordare a creditelor necesare efectuării de lucrari de protejare la monumentele istorice deținute de persoanele fizice sau juridice de drept privat.

b) Norme de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 43/2000:

- Ordinul ministrului culturii nr. 2.072/2000 privind Instituirea Registrului Arheologilor;

- Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.458/2004 privind Instituirea Regulamentului Repertoriului Arheologic Național;

- Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.426/2005 privind aprobarea normelor metodologice de înscriere a unor situri arheologice prioritare în Lista zonelor de interes arheologic național;

- Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.483/2006 privind aprobarea Listei cuprinzând zonele de interes arheologic prioritar;

- Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.183/2007 pentru aprobarea Metodologiei pentru evaluarea financiară a prejudiciului adus patrimoniului cultural național imobil - monument istoric sau sit arheologic;

- Ordinul ministrului culturii și patrimoniului național nr. 2.494/2010 pentru aprobarea Metodologiei privind atestarea personalului de specialitate din domeniul cercetării arheologice și înscrierea sa în Registrul arheologilor.

c) Norme de aplicare a Legii nr. 182/2000:

- Ordinul ministrului culturii nr. 2.035/2000 pentru aprobarea Normelor metodologice privind evidența, gestiunea și inventarierea bunurilor culturale deținute de muzee, colecții publice, case memoriale, centre de cultură și alte unități de profil, cu modificările și completările ulterioare;

- Hotărârea Guvernului nr. 886/2008 pentru aprobarea Normelor de clasare a bunurilor culturale mobile;
- Hotărârea Guvernului nr. 1.546/2003 pentru aprobarea Normelor de conservare și restaurare a bunurilor culturale mobile clasate;
- Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.009/2001 pentru aprobarea Normelor de acreditare a experților, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.008/2001 pentru aprobarea Normelor de acreditare a conservatorilor și restauratorilor, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.044/2001 privind instituirea Registrului bunurilor culturale distruse, furate, dispărute sau exportate ilegal;
- Hotărârea Guvernului nr. 216/2004 pentru aprobarea Normelor privind autorizarea laboratoarelor și a atelierelor de conservare și restaurare, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 518/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice privind exportul definitiv sau temporar al bunurilor culturale mobile, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulament CEE nr. 3.911/1992 privind exportul bunurilor culturale;
- Hotărârea Guvernului nr. 1.420/2003 pentru aprobarea Normelor privind comerțul cu bunuri culturale mobile, cu modificările și completările ulterioare.

d) Norme de aplicare a Legii nr. 311/2003:

- Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.297/2006 pentru aprobarea Criteriilor de acordare a avizului prealabil în vederea înființării muzeelor și colecțiilor publice, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.057/2007 pentru aprobarea Criteriilor și normelor de acreditare a muzeelor și a colecțiilor publice;
- Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.185/2007 pentru aprobarea Normelor de clasificare a muzeelor și colecțiilor publice.

e) Norme de aplicare a Legii nr. 26/2008:

- Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.436/2008 privind elaborarea Programului național de salvagardare, protejare și punere în valoare a patrimoniului cultural imaterial, - Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.491/2009 pentru aprobarea Regulamentului de acordare a titlului de tezaur uman viu;

- Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.236/2008 privind organizarea, funcționarea și atribuțiile Comisiei naționale pentru salvagardarea patrimoniului cultural imaterial.

Legea nr. 334/2002 privind bibliotecile, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 16/1996 - Legea Arhivelor Naționale, republicată;

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 118/2006 privind înființarea, organizarea și desfășurarea activității așezămintelor culturale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 143/2007, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, republicată.

Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a III-a – zone protejate;

Legea nr. 50/1991 privind autorizarea lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, republicată;

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare, se modifică.

3. Normele metodologice necesar a fi emise în aplicarea Codului patrimoniului cultural

În aplicarea principalelor reglementări privind patrimoniul cultural național, se vor emite în mod etapizat noi norme metodologice de aplicare subsecvente Codului patrimoniului cultural, după cum urmează:

- **Norme metodologice privind constituirea fondului de investiții pentru protejarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național;**
- **Norme metodologice privind acordarea titlului de bun al memoriei comunității;**
- **Norme metodologice privind inventarierea bunurilor din patrimoniul cultural național și conținutului registrelor patrimoniului cultural.**

Aceste norme metodologice vor cuprinde și nominalizarea categoriilor de operatori ale fișelor de inventariere a bunurilor din patrimoniul cultural național.

- **Norme metodologice privind atestarea experților, specialiștilor și tehicienilor în domeniul patrimoniului cultural național**

Se vor emite distinct pentru fiecare domeniu a patrimoniului cultural și vor cuprinde obligatoriu următoarele: scopul și categoriile distincte de persoane fizice atestate, criteriile și procedurile de atestare sau de retragere a atestatului, registrele atestărilor, administrarea atestării, atestarea sau recunoașterea atestatelor cetățenilor străini, despre experți judiciari în domeniile patrimoniului cultural.

- **Norme metodologice privind finanțarea protejării patrimoniului cultural național de interes arheologic**

Normele metodologice vor face obligatoriu , dar nu exclusiv, referire la:

- modalitățile de finanțarea publică a protejării patrimoniului arheologic în programele de importanță națională inițiate de către autoritățile centrale;
- despăgubirile acordate pentru nerealizarea veniturilor agricole ca urmare a cercetărilor arheologice;
- obligația prevederii de sume în bugetele unităților administrativ-teritoriale pentru protejarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național de interes arheologic prin studii de delimitare, de reglementare și de informare a publicului despre respectivele zone.

- **Norme metodologice privind stabilirea peisajelor culturale de importanță națională**

Acestea se vor referi la: planurile de peisaj respectiv, planul teritorial de peisaj și planul local de peisaj, conținutul minimal și anexele obligatorii ale planurilor de peisaj și avizarea planurilor de peisaj (se vor promova prin hotărâre a guvernului sau ordin al ministrului culturii).

-Norme metodologice privind instituirea regimului de protecție a patrimoniului cultural imaterial, care se vor cuprinde dispoziții referitoare la protejarea simbolurilor naționale și locale împotriva practicilor comerciale ilicite, drepturile comunităților de patrimoniu, practici tradiționale în relație cu peisajele culturale și exprimarea acestora în regulamentele planurilor de peisaj local (se vor promova prin hotărâre a guvernului sau ordin al ministrului culturii).

- Norme metodologice privind organizarea arhivelor neconvenționale de folclor, în care sunt colecționate, inventariate și păstrate cele mai importante piese ale patrimoniului cultural imaterial, prin fixare pe orice fel de suport material.

De asemenea, pe lângă normele metodologice menționate anterior, având în vedere faptul că, prin abrogarea actelor normative principale în prezent în vigoare, toate actele normative emise în aplicarea acestora vor fi, implicit, abrogate, se vor emite norme metodologice noi care să înlocuiască și să îmbunătățească normele anterioare.

4. Actele normative care vor fi abrogate prin actul de aprobare a Codului patrimoniului cultural

După cum se reține din Hotărârea Guvernului nr. 905/2016 pentru aprobarea tezelor prealabile ale proiectului Codului patrimoniului cultural în prezentarea rezultatelor analizelor situației prezente în domeniul patrimoniului cultural legislația actuală specifică domeniului suferă de disfuncționalități generale privind: imprecizia conținutului, definițiile inadecvate ori contradictorii în legi complementare, vidul legislativ sau ineficiența prevederilor legale și capacitatea instituțională scăzută de a putea aplica măsurile legale. De fapt, majoritatea textelor de lege din domeniul patrimoniului necesită o reluare atentă pentru simplificarea și clarificarea acestora în sensul așezării lor într-o formă care să fie mai puțin centrată pe precizia științifică a unor definiții, ci să fie aplicată scopurilor administrative. Mai mult există numeroase vicii privind definirea diferitelor categorii ale patrimoniului. Există vicii de definire a monumentului istoric¹ din categoria "ansamblu" sau "sit" în raport cu zonele construite protejate din legislația specifică domeniului urbanism, astfel încât s-au generat confuzii de interpretare a statutului corect pe care unele monumente sau zone protejate îl au.

¹Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, cu modificările și completările ulterioare

Conform proiectului Codului, se va face o clarificare substanțială în definirea zonelor de protecție a monumentelor care se instituie simultan clasării respectivelor monumente, cu delimitarea exactă în teritoriu și cu identificarea obiectivelor principale necesar a fi atinse în limitele acestor perimetre delimitate în vederea asigurării protecției monumentului care le-a generat. Astfel, originea sa juridică decurge din actul administrativ emis la nivel central de către ministrul culturii fără necesitatea unei valori intrinsece, ci una subordonată unui element antropic, compensarea sarcinilor în zone construite protejate prevăzută de viitorul Cod reprezintă adaptarea unui concept mai vechi, despre care se spune că a fost utilizat inițial în Japonia și care se aplică cu succes în mari orașe (în general în Australia), precum Perth, dar și în alte părți din Asia, definit ca "transfer al drepturilor de construire". Conceptul respectiv derivă din ideea de echitate a aplicării unei reguli unitare a densității urbane, ceea ce în legislația românească se poate identifica prin "coeficientul de utilizare al terenului". Astfel, în condițiile unui maxim al densității, cineva care nu are puterea financiară de a construi în acele limite, poate vinde acest drept vecinului. Prin urmare, chiar dacă acesta construiește mai mult, compensând cu inacțiunea vecinului său, media urbană se menține.²

Proiectul Codului Patrimoniului cultural va cuprinde arii care constituie expresii ale valorilor istorice, culturale, naturale, morfologice și estetice ale teritoriului și care nu sunt astăzi acoperite din punct de vedere juridic. Ne referim în primul rând la peisajele culturale care cuprind imobile construite sau neconstruite a căror valoare estetică este remarcabilă; terenuri agricole care stau mărturie a practicilor tradiționale; grupuri de imobile, urbane sau rurale cu caracteristici omogene, a căror valoare istorică, urbanistică, tipologică, socială sau tradițională justifică protecția, inclusiv centrele locuite urbane sau rurale; parcuri, grădini, domenii agricole incluzând conace și ariile de exploatare care nu sunt clasate ca monumente istorice, dar a căror valoare justifică protecția; priveliști valoroase, inclusiv promenade urbane, faleze, trasee panoramice; zone care sunt caracterizate de prezența unei serii de elemente culturale specifice ce conferă identitate locală (hotare, troițe, drumuri istorice, infrastructuri și sisteme de exploatare tradiționale sau cu valoare istorică și altele.

În domeniul arheologiei, în Ordonanța Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 378/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare sunt definite o serie de concepte care nu sunt utilizate în cuprinsul reglementărilor, făcându-le astfel inutile și generând confuzie referitoare la încadrarea unor acțiuni de cercetare. De exemplu, noțiunile de "zone arheologice de interes prioritar" sau "sit arheologic declarat de interes național" nu sunt însoțite de descrierea modului în care

²Hotărârea Guvernului nr. 905/2016 pentru aprobarea tezelor prealabile ale proiectului Codului patrimoniului cultural, Instrumentele de protecție a peisajelor și a componentelor acestora

acestea se instituie sau a consecințelor directe ce ar rezulta din acest statut. La fel, în legea referitoare la patrimoniul industrial³, definițiile nu au ulterior în textul legii consecințe concrete, măsuri de sancționare sau stimulare, fiind mai mult dispoziții preluate din legea specifică monumentelor.

În privința patrimoniului cultural național mobil, definițiile aferente acestuia și regimul de protecție sunt legiferate în principal prin Legea nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil, republicată. Această lege instituie regimul juridic al bunurilor aparținând patrimoniului cultural național mobil, ca parte a patrimoniului cultural național, și reglementează activitățile specifice de protejare a acestora. Potrivit dispozițiilor art. 1 alin. (2), patrimoniul cultural național cuprinde ansamblul bunurilor identificate ca atare, indiferent de regimul de proprietate asupra acestora, care reprezintă o mărturie și o expresie a valorilor, credințelor, cunoștințelor și tradițiilor aflate în continuă evoluție; cuprinde toate elementele rezultate din interacțiunea, de-a lungul timpului, între factorii umani și cei naturali și conform art. 4, bunurile aparținând patrimoniului cultural național mobil fac parte, în funcție de importanța sau de semnificația lor istorică, arheologică, documentară, etnografică, artistică, științifică și tehnică, literară, cinematografică, numismatică, filatelică, heraldică, bibliofilă, cartografică și epigrafică, de vechimea, unicitatea sau raritatea lor, din: tezaurul patrimoniului cultural național mobil, alcătuit din bunuri culturale de valoare excepțională pentru umanitate și fondul patrimoniului cultural național mobil, alcătuit din bunuri culturale cu valoare deosebită pentru România. În sensul Legii nr. 182/2000, prin protejarea patrimoniului cultural național mobil se înțelege ansamblul de măsuri având caracter științific, juridic, administrativ, financiar, fiscal și tehnic, menite să asigure identificarea, cercetarea, inventarierea, clasarea, conservarea, asigurarea securității, întreținerea, prepararea, restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național mobil, în vederea asigurării accesului democratic la cultură și a transmiterii acestui patrimoniu generațiilor viitoare. În sensul art.10 al prezentei legi, prin clasare se înțelege procedura de stabilire a bunurilor culturale mobile care fac parte din categoriile juridice ale patrimoniului culturalnațional mobil, tezaur și fond. Din cauza faptului că procedura de clasare actuală este complexă și dificilă se urmărește eficientizarea regimului de protecție pentru bunurile culturale mobile.

Soluția propusă de proiectul Codului patrimoniului cultural este instituirea unui regim de protecție implicit, prin efectul legii, pentru anumite categorii de bunuri: bunurile culturale mobile aflate în proprietatea statului ori a unităților administrativ-teritoriale, respectiv în evidența și administrarea muzeelor și colecțiilor de drept public, a arhivelor și fondurilor bibliotecilor publice de drept public, precum și în administrarea altor instituții de drept public, bunurile culturale mobile provenind din patrimoniul și inventarele cultelor și asociațiilor

³Legea nr. 6/2008 privind regimul juridic al patrimoniului tehnic și industrial

religioase, bunurile culturale mobile aflate, după caz, în administrarea sau în proprietatea companiilor naționale, regiilor autonome, societăților naționale sau a altor societăți comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, bunurile culturale mobile provenind din siturile arheologice, paleontologice sau geologice, fie ele rezultate în urma unor cercetări ori a unor descoperiri întâmplătoare.⁴

Legea nr. 311/2003 a muzeelor și colecțiilor publice, republicată; conține ambiguități și neclarități în privința statutului și definirii colecțiilor care sunt definite ca instituții de sine stătătoare, precum și legate de sensul caracterului public din punct de vedere al naturii proprietății și al accesului public la patrimoniu.

Față de prevederile Legii nr. 311/2003 a muzeelor și colecțiilor, republicată, ce face obiectul codificării, proiectul aduce o serie de modificări:

- punerea în concordanță a clasificării muzeelor cu reglementările generale privind proprietatea publică și domeniul public al statului și al unităților administrativ-teritoriale;
- limitarea procedurii de acreditare la muzeele și colecțiile publice nou-înființate;
- obligativitatea funcționării ca organizații cu personalitate juridică a muzeelor și colecțiilor publice de drept privat;
- interzicerea explicită a utilizării titlaturii de "muzeu" sau "colecție publică" în lipsa acreditării, precum și a titlaturilor neconforme cu nivelul de clasificare;
- introducerea funcției de specialitate, obligatorie, de "conservator general" al colecțiilor muzeale, normele metodologice privind funcționarea muzeelor și colecțiilor publice urmând să detalieze standardele minimale în domeniu și măsurile structurale și organizatorice obligatorii pentru toate instituțiile muzeale de drept public, ca și pentru organizațiile similare de drept privat.

Legislația în vigoare privind protejarea patrimoniului imaterial este una cu aplicație de reglementare restrânsă care constă cu precădere în definirea academică a domeniului supus reglementării, dar omite măsurile pragmatice și administrative ce trebuie să caracterizeze o lege. De fapt, Legea nr. 26/2008 privind protejarea patrimoniului cultural imaterial se bazează mai mult pe traducerea articolelor Convenției Internaționale pentru Salvagardarea Patrimoniului Imaterial, adoptată la Paris la 17 octombrie 2003, acceptată de România prin Legea nr. 410/2005, dar o convenție internațională indică, de principiu, linii directoare și nu linii de reglementare propriu-zisă.

⁴Hotărârea Guvernului nr. 905/2016 pentru aprobarea tezelor prealabile ale proiectului Codului patrimoniului cultural, Reglementări specifice patrimoniului cultural mobil.

Principiile validate la nivel internațional se vor prelua în mare parte prin transferul lor în textul Codului patrimoniului cultural, dar se va pune accentul pe accentuarea importanței conceptului de "marcă tradițională distinctivă" în condițiile dificultății determinării drepturilor ce ar decurge dintr-o astfel de marcă. Scopul unei astfel de măsuri de accentuare a conceptului respectiv cuprinde atât o componentă socială (de coeziune a comunității generatoare a mărcii), cât și una economică ce poate ține de susținerea serviciilor din turism, artele spectacolelor sau a meșteșugurilor tradiționale. Prin urmare, se impune determinarea unor criterii de delimitare, a unor clase și categorii de încadrare pentru recunoașterea unei astfel de mărci, a determinării unei comunități de patrimoniu (conform definiției din Convenția-cadru a Consiliului Europei privind valoarea patrimoniului cultural pentru societate, adoptată la Faro la 27 octombrie 2005) care să poată fi titulara măsurilor de protecție a mărcii.⁵

Un alt aspect care se referă tot la un concept existent și insuficient folosit prin textul legii în vigoare în prezent, respectiv titlul de "tezaur uman viu". Conform prevederilor art. 7 din Legea nr. 26/2008 privind protejarea patrimoniului cultural imaterial, titlul de "tezaur uman viu" se acordă acelor persoane percepute de comunitatea lor ca singurele capabile să realizeze pentru o ocupație din cadrul expresiilor culturale tradiționale sau pentru un domeniu al patrimoniului cultural imaterial respectivele expresii culturale în forma și cu mijloacele tradiționale nealterate. Acesta este un titlu onorific viager, personal și netransmisibil, lipsit de sarcini și fără niciun scop practic pentru comunitate în prezent. Scopul Codului este de a da o încărcătură practică acestui instrument esențial, în special pentru capacitatea de a transmite tehnici sau meșteșuguri care dispar, dar care sunt fundamentale inclusiv pentru restaurarea unor bunuri ale patrimoniului cultural material. Prin urmare, această titulatură nu trebuie să rămână una doar onorifică, ci trebuie înzestrată cu drepturi și obligații.

Remarcăm interesul pentru clarificarea prevederilor legale în domeniul patrimoniului cultural imaterial și din partea unor instituții de învățământ superior, ca de exemplu punctul de vedere prezentat de Universitatea Hyperion, cu precădere în sensul instituirii și definirii prin lege a calității de expert în domeniul etnologiei și folclorului ca "valorificator al elementelor de cultură premergătoare identificării și protejării acestor creații de cultură".

Cel mai important aspect care necesită clarificare prin noul Cod este cel legat de exproprierea pentru cauză publică, prin completarea și detalierea acelor prevederi care există în legea specială a exproprierii pentru cauză de utilitate publică, dar care sunt concepute mai degrabă pentru necesitățile unor investiții publice în lucrări cu noi, și nu în cele necesare pentru construcții existente. Se prevede precizarea explicită a exproprierii ca

⁵Convention on the Value of Cultural Heritage for Society CETS No. 199 - Faro, 27.X.2005, Art. 2

instrument operativ de salvare a patrimoniului în situații care nu permit alte soluții și cu precizarea posibilităților de utilizare a obiectivelor salvate de la distrugere.

Unul dintre cele zece principii enunțate ca fundamentale pentru orice măsură care privește patrimoniul cultural, și anume principiul specializării, va avea impact asupra mediului de afaceri. Acest principiu prevede necesitatea înaltei calificări și specializării pentru profesioniștii ce intervin asupra bunurilor de patrimoniu. În acest sens, sunt prevăzute cursuri de calificare profesională la toate nivelurile pentru meserii folosite în intervențiile de protejare a patrimoniului, încurajarea meșteșugarilor locali în vederea perpetuării unor meșteșuguri și tehnici tradiționale locale, să asigure manoperă calificată pentru intervențiile de restaurare și care să stimuleze implicit piața muncii. Nu în ultimul rând, o schimbare importantă ar fi extinderea interesului de atestare a calificărilor legate de intervențiile asupra monumentelor istorice prin includerea meșterilor în acest sistem. În prezent nu se face acest lucru decât pentru persoanele cu studii superioare, iar consecința practică este că sistemul de atestare vizează cu preponderență fazele de cercetări preliminare, studii diverse și proiectarea lucrărilor. Codul propune atestarea meșterilor prin introducerea titlaturii de "tehnician al patrimoniului" astfel încât, în special în procesele de atribuire a lucrărilor finanțate cu fonduri publice, caietele de sarcini să poată impune obligativitatea existenței pe perioada contractării acelor lucrări a personalului calificat pentru scopurile lucrărilor, cel puțin la nivelul șefilor de echipă, pe categorii specifice de lucrări.

În acest sens, ca o consecință, sunt precizate situațiile specifice în care nu pot fi executate lucrări în lipsa unor astfel de persoane calificate.⁶

În privința problematicii calificărilor și standardelor de calitate, Direcția Județeană de Cultură Suceava în punctul de vedere exprimat considera că „Standardele de cantitate și mai ales de calitate, precum și autorizările în baza acestora, acreditările, clasificările și clasările, titlatura, atestările și reatestările etc. în vederea realizării unor paliere de valoare, calitate și a situării pe acestea, devin obligatorii, ca și verificarea îndeplinirii și respectării condițiilor”.

Aceste schimbări majore, cât și scopul în sine al codificării, de a se constitui într-o operă legislativă care cuprinde într-o formă unitară și sistematică principalele norme juridice, aparținând unei anumite ramuri a dreptului determină includerea, într-o formă reformată în Cod a principalelor acte normative care vizează domeniile ce au legătură nemijlocită cu bunurile culturale atât din zona patrimoniului imobil, cât și din cele ale patrimoniului mobil și a celui imaterial. Prin urmare, prin codificare urmează a fi abrogate legile speciale existente, reglementările acestora urmând a fi cuprinse în Cod, într-o formulă reformată. Principalele

⁶Hotărârea Guvernului nr. 905/2016 pentru aprobarea tezelor prealabile ale proiectului Codului patrimoniului cultural, Reglementări specifice patrimoniului cultural imobil

acte normative în vigoare care ce vor fi abrogate și vor face obiectul codificării integrale în acest fel, sunt:

- ***Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;***
- ***Ordonanța Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 378/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare;***
- ***Legea nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil, republicată;***
- ***Legea nr. 311/2003 a muzeelor și colecțiilor publice, republicată;***
- ***Legea nr. 6/2008 privind regimul juridic al patrimoniului tehnic și industrial;***
- ***Legea nr. 26/2008 privind protejarea patrimoniului cultural imaterial.***

Un alt principiu enunțat, conform căruia protejarea patrimoniului cultural național este în responsabilitatea fiecărui cetățean, dar nu trebuie să devină o povară pentru niciunul dintre ei, generează o serie de măsuri menite să ducă la încurajarea, prin instrumente fiscale și financiare, a protejării patrimoniului cultural. Se prevede sprijinirea proprietarilor privați ce întreprind lucrări de conservare și restaurare a bunurilor din patrimoniul cultural național prin asigurarea unor deduceri fiscale sau a unor altfel de stimulente, precum și introducerea de reduceri sau scutiri de impozite ale câștigurilor obținute de proprietarii privați ce pun la dispoziția publicului bunurile patrimoniului cultural național deținute. În Codul patrimoniului, vor fi prevăzute anumite pârgii pentru ca aceste sisteme de finanțare să nu devină o povară nici pentru bugetul de stat.

În prezent, conform Art. 5 alin. (1) și (2) din Legea 564/2001 pentru aprobarea Ordonanței nr. 47/2000 privind stabilirea unor măsuri de protecție a monumentelor istorice care fac parte din Lista patrimoniului mondial, finanțarea lucrărilor de cercetare, conservare, consolidare și restaurare a monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial, indiferent de regimul de proprietate al acestora, se poate face și de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Culturii. Finanțarea lucrărilor de reparație, întreținere curentă și a celor de punere în valoare a monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial se poate face și din venituri extrabugetare și din alocații acordate de la bugetul de stat sau de la bugetele locale, în limita sumelor prevăzute în bugetele anuale ale ordonatorilor principali de credite, după caz.

În perspectiva prevederilor Codului patrimoniului cultural privind finanțarea și fiscalitatea în domeniul patrimoniului cultural vor fi abrogate următoarele acte normative:

- **Legea 564/2001 pentru aprobarea Ordonanței nr. 47/2000 privind stabilirea unor măsuri de protecție a monumentelor istorice care fac parte din Lista patrimoniului mondial;**
- **H.G. nr. 1430/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind situațiile în care Ministerul Culturii și Cultelor, respectiv autoritățile administrației publice locale, contribuie la acoperirea costurilor lucrărilor de protejare și de intervenție asupra monumentelor istorice, proporția contribuției, procedurile, precum și condițiile pe care trebuie să le îndeplinească proprietarul, altul decât statul, municipiul, orașul sau comuna.**

De asemenea se vor abroga:

- **Ordonanța Guvernului nr. 21/2006 privind regimul concesiunii monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare;**
- **H.G. nr. 493 / 2004 pentru aprobarea Metodologiei privind monitorizarea monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial și a Metodologiei privind elaborarea și conținutul-cadru al planurilor de protecție și gestiune a monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial.**

Prin abrogarea legilor din domeniul protejării patrimoniului cultural se vor abroga, implicit, și normele metodologice de aplicare a acestora, emise în temeiul respectivelor legi; în cea mai mare parte, actualele norme metodologice vor fi înlocuite de noi acte normative similare, care vor fi în acord cu prevederile Codului patrimoniului cultural și care, în același timp, vor prelua prevederile compatibile din normele abrogate.

5. Termenele de intrare în vigoare a prevederilor Codului patrimoniului cultural

Constituția României, la articolul 78 prevede că legile se publică în Monitorul Oficial al României și intră în vigoare la 3 zile de la data publicării sau la o dată ulterioară prevăzută în textul ei. De asemenea, potrivit art. 12, alin. (1) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative: legile și ordonanțele emise de Guvern în baza unei legi speciale de abilitare intră în vigoare la 3 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, sau la o dată ulterioară prevăzută în textul lor.

Prevedem ca intrarea în vigoare să aibă loc în termen de cel puțin 6 luni de la data stabilită prin legea de aprobare a Codului Patrimoniului cultural. În orice situație se

preconizează o intrare în vigoare anticipată cu suficient de mult timp înainte și o abrogare programată a prevederilor contradictorii, pentru a permite acomodarea cu noile concepte și interpretări și pregătirea profesională a personalului cu atribuții de implementare a prevederilor. Astfel, normele metodologice ce vor fi emise în aplicarea Codului patrimoniului cultural vor fi emise în termene cuprinse între 30 și 90 de zile de la intrarea în vigoare a acestora. În unele cazuri unde va fi necesară o durată mai mare de acomodare la noile prevederi, ca de exemplu în cazul corpului experților deja acreditați, data intrării în vigoare se poate proroga până la un termen rezonabil, dar care să nu depășească 12 luni calendaristice.

6. Modul în care Codul Patrimoniului afectează alte legi cu impact direct în prezervarea patrimoniului cultural

Unele legi ce, de asemenea, au un impact direct în prezervarea patrimoniului cultural vor trebui completate prin detalieri prevăzute în propunerile noului Cod astfel încât unele definiții, mecanisme administrative sau practici profesionale să fie mai clare atât în raport cu nevoile cetățenilor, cât și cu cele ale bunurilor culturale afectate de acele legi. Respectivele acte normative sunt:

- ***Legea nr. 334/2002 privind bibliotecile, republicată, cu modificările și completările*** ulterioare - se vor modifica dispozițiile art. 40 referitoare la documentele cu valoare de bunuri culturale în concordanță cu dispozițiile Codului patrimoniului cultural;
- ***Legea nr. 16/1996 - Legea Arhivelor Naționale, republicată.***

Arhivele Naționale ale României, reprezintă o instituție de interes național, un depozitar al memoriei instituționale a Statului român. Atât pe plan local, cât și național, eficacitatea și deschiderea unei asemenea structuri generează o susținere identitară importantă, menită să asigure într-un cadru normal dezvoltarea diversității culturale. Rolul acestei instituții este acela de a garanta conservarea informației pentru viitor. Vocația culturală este dată de deținerea celui mai important patrimoniu istoric al României. Având în vedere aceste considerente de mare importanță, Codul patrimoniului își propune să prevadă unele măsuri în vederea unei mai bune gestionări a domeniului arhivistic, conturarea clară a patrimoniului protejat și delimitarea responsabilităților între sectorul public și cel privat. Este necesară adoptarea unor prevederi legale care să permită:

- instituirea și definirea conceptului de patrimoniu arhivistic național ca parte componentă a patrimoniului cultural național;
- o definiție a conceptelor de arhivă publică și privată, precum și a celor de arhive de interes public;
- înființarea unui Consiliu Național al Arhivelor, organism interministerial cu rol consultativ în elaborarea politicilor și strategiilor în domeniul arhivistic;
- redimensionarea funcțiilor și atribuțiilor ANR în concordanță cu noile responsabilități ale instituției.

În sensul celor semnalate, Codul patrimoniului cultural va aduce unele modificări Legii Arhivelor Naționale.

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 118/2006 privind înființarea, organizarea și desfășurarea activității așezămintelor culturale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 143/2007, cu modificările și completările ulterioare se va modifica și completa, cu precădere la dispozițiile art. 4, alin. (2) privind: desfășurarea activității așezămintelor culturale urmărește, în principal, realizarea următoarelor obiective, oferirea de produse și servicii culturale diverse pentru satisfacerea nevoilor culturale comunitare, în scopul creșterii gradului de acces și de participare a cetățenilor la viața culturală; conservarea, cercetarea, protejarea, transmiterea, promovarea și punerea în valoare a culturii tradiționale și a patrimoniului cultural imaterial; educația permanentă și formarea profesională continuă de interes comunitar în afara sistemelor formale de educație.

- Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, republicată.

La art. 12 al Legii nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor se evidențiază faptul că utilizarea fondurilor bănești primite de la bugetul de stat sau bugetele locale, precum și respectarea destinației bunurilor primite în proprietate sau folosință de la autoritățile publice locale ori centrale se supun controlului statului.

La art. 27, alin (1) se precizează că și cultele recunoscute și unitățile lor de cult pot avea și dobândi, în proprietate sau în administrare, bunuri mobile și imobile asupra cărora pot dispune în conformitate cu statutele proprii.

În aceleași prevederi, se menționează că bunurile sacre, respectiv cele afectate direct și exclusiv cultului, stabilite conform statutelor proprii în conformitate cu tradiția și practicile fiecărui cult, dobândite cu titlu, sunt insesizabile și imprescriptibile și pot fi înstrăinate doar în condițiile statutare specifice fiecărui cult.

Aceste prevederi nu afectează redobândirea bunurilor sacre confiscate în mod abuziv de stat în perioada 1940-1989 precum și a celor preluate fără titlu.

În ceea ce privește contribuțiile, donațiile de bunuri, succesiuni dar și alte bunuri intrate în mod legal în patrimoniul unui cult, acestea nu pot face obiectul revendicării lor ulterioare iar persoanele care părăsesc un cult recunoscut nu pot emite pretenții asupra patrimoniului cultului respectiv.

Potrivit art. 37, disputele patrimoniale dintre cultele recunoscute se soluționează pe cale amiabilă iar, în caz contrar, potrivit dreptului comun. În cazul retragerii calității de cult recunoscut potrivit legii sau al dizolvării, destinația patrimoniului este cea stabilită prin statutul acestuia.

Prin prevederile Codului patrimoniului, aceste prevederi pot suferi unele modificări și/sau completări.

De asemenea, soluția propusă de proiectul Codului patrimoniului cultural privind instituirea unui regim de protecție implicit, prin efectul legii, pentru anumite categorii de bunuri: bunurile culturale mobile aflate în proprietatea statului ori a unităților administrativ-teritoriale, respectiv în evidența și administrarea muzeelor și colecțiilor de drept public, a arhivelor și fondurilor bibliotecilor publice de drept public, precum și în administrarea altor instituții de drept public, bunurile culturale mobile provenind din patrimoniul și inventarele cultelor și asociațiilor religioase, bunurile culturale mobile aflate, după caz, în administrarea sau în proprietatea companiilor naționale, regiilor autonome, societăților naționale sau a altor societăți comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, bunurile culturale mobile provenind din siturile arheologice, paleontologice sau geologice, fie ele rezultate în urma unor cercetări ori a unor descoperiri întâmplătoare va aduce modificări la Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, republicată.

7. Impactul Codului Patrimoniului asupra unor acte normative din alte segmente ale administrației publice

Pe lângă legile cu referire preponderentă la chestiuni legate de patrimoniul cultural, o serie de acte normative din alte segmente ale administrației publice urmează a fi, de

asemenea, completate cu articole având rol de detaliere și clarificare în beneficiul protejării și punerii în valoare a patrimoniului cultural. Legile la care Codul patrimoniului cultural va face trimitere odată cu introducerea articolelor specifice și complementare sunt:

- ***Legea nr. 50/1991 privind autorizarea lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare;***
- ***Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare;***
- ***Legea nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, republicată.***

În legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică în vigoare lipsește detalierea pentru a putea explica modul în care este interpretat interesul public în executarea unor lucrări de salvare a monumentelor istorice. Acest interes și obiectivul precis de salvare a unui bun protejat de la distrugere sunt motivații prezente în ambele legi, cea privind protejarea monumentelor istorice (Legea nr. 422/2001) și cea a exproprierii pentru cauză de utilitate publică (Legea nr. 33/1994). Modul de exprimare a posibilității statului de a interveni pentru a salva un monument istoric de la distrugere este însă defectuos exprimat. Această măsură nu a fost aplicată niciodată din cauza interpretărilor diferite și, mai ales, a reticenței în avizare a hotărârilor de declarare a interesului public și de declanșare a procedurilor de expropriere. Codul patrimoniului își propune clarificarea și a unor prevederi tangente din următoarele acte normative:

- ***Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare;***
- ***Legea fondului funciar nr. 18/1991.***

Exproprierea pentru cauză de utilitate publică a monumentelor istorice și a zonelor de protecție acestora poate fi inițiată și aplicată numai cu avizul Ministerului Culturii. Aplicarea de sarcini care au drept consecință desființarea, distrugerea parțială sau degradarea monumentelor istorice și a zonelor lor de protecție este interzisă.

Conform Legii fondului funciar nr. 18/1991, monumentele istorice, vestigiile și obiectivele arheologice, tezaurile care se descoperă la suprafața solului sau în subsol sunt sub protecția legii. Proprietarii și deținătorii de terenuri sunt obligați să asigure integritatea acestora, să sesizeze organele de stat și să permită efectuarea lucrărilor de cercetare și conservare. După caz, proprietarii terenurilor sunt despăgubiți pentru daunele suferite și pentru terenurile preluate în domeniul public, în bani, sau cu teren echivalent.

Având în vedere că, de asemenea, legile vizând autorizarea lucrărilor de construire, precum și cele ale urbanismului și amenajării teritoriului sunt în proces de codificare, corespondența dintre aceste două coduri va fi făcută prin articole care să specifice că regulile generale stabilite în cadrul fiecărui domeniu de reglementare se completează reciproc cu acele reglementări specifice fiecăruia dintre cele două domenii ce sunt complementare, în mod inevitabil.

8. ANEXĂ

la RAPORTUL ANALIZĂ ȘI INVENTARIERE LEGISLAȚIE

TITLUL VIII- DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Capitolul la care se referă	Legislație / Documente de referință
------------------------------------	--

<p>5. Actele normative care vor fi abrogate prin actul de aprobare a Codului patrimoniului cultural</p>	<p>Legea nr. 422 din 18 iulie 2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, cu normele sale de aplicare</p> <p>O.G. nr. 43 din 30 ianuarie 2000, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 378/2001, privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, republicată, cu normele sale de aplicare</p> <p>Legea nr. 26/2008 privind protejarea patrimoniului cultural imaterial, cu normele sale de aplicare</p> <p>Legea nr. 6/2008 privind regimul juridic al patrimoniului tehnic și industrial</p> <p>Legea nr. 182 din 25 octombrie 2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil, republicată, cu normele sale de aplicare</p> <p>Legea nr. 311/2003 a muzeelor și colecțiilor publice, republicată, cu normele sale de aplicare</p> <p>Ordinul ministrului culturii nr. 2.035/2000 pentru aprobarea Normelor metodologice privind evidența, gestiunea și inventarierea bunurilor culturale deținute de muzee, colecții publice, case memoriale, centre de cultură și alte unități de profil, cu modificările și completările ulterioare</p> <p>H.G. nr. 610 din 29 mai 2003 pentru aprobarea Normelor</p>
--	---

	<p>metodologice privind procedura de acordare a creditelor necesare efectuării de lucrări de protejare la monumentele istorice deținute de persoanele fizice sau juridice de drept privat</p>
<p>6. Termenele de intrare în vigoare a prevederilor Codului patrimoniului cultural</p>	<p>CONSTITUȚIA ROMÂNIEI</p> <p>Art. 78</p> <p>Legea se publică în Monitorul Oficial al României și intră în vigoare la 3 zile de la data publicării sau la o dată ulterioară prevăzută în textul ei</p> <p>Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative</p> <p>Art. 12. - (1) Legile și ordonanțele emise de Guvern în baza unei legi speciale de abilitare intră în vigoare la 3 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, sau la o dată ulterioară prevăzută în textul lor. Termenul de 3 zile se calculează pe zile calendaristice, începând cu data publicării în Monitorul Oficial al României, și expiră la ora 24,00 a celei de-a treia zi de la publicare.</p> <p>Art. 26. - Proiectul de act normativ trebuie să cuprindă soluții legislative pentru situații tranzitorii, în cazul în care prin noua</p>

	<p>reglementare sunt afectate raporturi sau situații juridice născute sub vecheareglementare, dar care nu și-au produs în întregime efectele până la data intrării în vigoare a noiireglementări. De asemenea, proiectul trebuie să cuprindă, dacă este cazul, măsuri legislative privind soluționarea conflictului între acte normative de categorii diferite, cu respectarea principiului ierarhieactelor normative.</p>
<p>7.Modul în care Codul Patrimoniului afectează alte legi cu impact direct în prezervarea patrimoniului cultural</p>	<p>Legea nr. 16/1996 - Legea Arhivelor Naționale, republicată Art. 5</p> <p>Arhivele Naționale acordă asistență de specialitate și asigură desfășurarea unitară a operațiunilor arhivistice la nivelul tuturor creatorilor și deținătorilor de documente, îndeplinind următoarele atribuții:</p> <p>a) elaborează, în conformitate cu prevederile prezentei legi, norme și metodologii de lucru pentru organizarea și desfășurarea întregii activități arhivistice, inclusiv pentru clasificarea și includerea în Fondul Arhivistic Național al României a documentelor prevăzute la art. 2, care se dau publicității, după caz;</p> <p>b) controlează aplicarea prevederilor legislației în vigoare pe linia muncii de arhivă și stabilește măsurile ce se impun potrivit legii;</p>

	<p>c) preia de la creatorii și deținătorii de arhivă documentele care fac parte din Fondul Arhivistic Național al României, în condițiile și la termenele prevăzute în prezenta lege;</p> <p>d) asigură evidența, inventarierea, selecționarea, păstrarea și folosirea documentelor pe care le deține;</p> <p>e) asigură documentele pe bază de microfilme și alte forme de reproducere adecvate;</p> <p>f) constituie și dezvoltă banca de date a Arhivelor Naționale și rețeaua automatizată de informare și documentare arhivistică, stabilește măsuri pentru corelarea tehnică și metodologică și pentru colaborarea serviciilor de informare și documentare arhivistică și a compartimentelor similare din cadrul Sistemului național de informare și documentare;</p> <p>g) elaborează și editează "Revista Arhivelor" și alte publicații de specialitate, destinate informării și sprijinirii cercetării științifice, precum și punerii în valoare a documentelor care fac parte din Fondul Arhivistic Național al României;</p> <p>h) asigură, prin Facultatea de Arhivistică și Școala Națională de Perfecționare Arhivistică, pregătirea și specializarea personalului necesar desfășurării activităților arhivistice;</p> <p>i) la cerere sau din oficiu atestă dacă un document face sau nu face parte din Fondul Arhivistic Național al României;</p> <p>j) autorizează scoaterea temporară peste graniță a documentelor care fac parte din Fondul Arhivistic Național al României, în scopul expunerii sau documentării cu ocazia unor manifestări științifice sau culturale internaționale;</p> <p>k) întreține și dezvoltă relații cu organele și instituțiile similare din străinătate, în vederea informării reciproce în domeniul arhivistic și al schimbului de documente și de reproduceri de pe acestea; asigură aplicarea convențiilor și acordurilor internaționale privind domeniul arhivistic și participă la congrese, conferințe, reuniuni și consfătuiri arhivistice internaționale;</p> <p>l) asigură aplicarea prevederilor legislației în vigoare în</p>
--	--

	<p>realizarea protecției documentelor care fac parte din Fondul Arhivistic Național al României, respectiv în apărarea secretului de stat, paza și conservarea acestor documente, atât în timp de pace, cât și la mobilizare sau război.</p>
	<p>Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 118/2006 privind înființarea, organizarea și desfășurarea activității așezămintelor culturale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 143/2007, cu modificările și completările ulterioare</p> <p>Articolul 4</p> <p>(1) Așezămintele culturale, instituții publice, își desfășoară activitatea, în principal, pe bază de programe și proiecte elaborate de conducerea acestora, în concordanță cu strategiile culturale și educativ-formative stabilite de autoritățile sau de instituțiile în subordinea cărora funcționează.(2) Desfășurarea activității așezămintelor culturale urmărește, în principal, realizarea următoarelor obiective:</p> <p>a) oferirea de produse și servicii culturale diverse pentru satisfacerea nevoilor culturale comunitare, în scopul creșterii gradului de acces și de participare a cetățenilor la viața culturală;</p> <p>b) conservarea, cercetarea, protejarea, transmiterea, promovarea și punerea în valoare a culturii tradiționale și a patrimoniului cultural imaterial</p> <p>c) educația permanentă și formarea profesională continuă de interes comunitar în afara sistemelor formale de educație.</p> <p>(3) În scopul realizării obiectivelor prevăzute la alin. (2), așezămintele culturale pot organiza și desfășura activități de tipul:</p> <p>a) evenimentelor culturale cu rol educativ și/sau de divertisment: festivaluri, concursuri, târguri, seminarii și altele</p>

	<p>asemenea;</p> <p>b) susținerii expozițiilor temporare sau permanente, elaborării de monografii, susținerii editării de cărți și publicații de interes local, cu caracter cultural sau tehnico-științific;</p> <p>c) promovării turismului cultural de interes local;</p> <p>d) conservării, cercetării și punerii în valoare a meșteșugurilor, obiceiurilor și tradițiilor</p> <p>e) organizării de cursuri de educație civică, de educație permanentă și formare profesională continuă.</p> <p>f) organizării de rezidente artistice.</p> <p>(4) Așezămintele culturale se pot asocia în scopul desfășurării unor activități culturale de tipul celor prevăzute la alin. (3).</p> <p>(5) Autorizarea așezămintelor culturale pentru a desfășura activități de formare profesională continuă se face conform prevederilor <u>Ordonanței Guvernului nr. 129/2000</u> privind formarea profesională a adulților, republicată, cu modificările și completările ulterioare.</p>
	<p>Legeanr. 334 din 31 mai 2002 *** Republicată Legea bibliotecilor</p> <p>ART. 40 (1) Documentele aflate în colecțiile bibliotecilor, care au statut de bunuri culturale comune, în sensul prezentei legi, nu sunt active fixe corporale și sunt evidențiate în documente de inventar; bunurile culturale care fac parte din patrimoniul cultural național mobil, în conformitate cu prevederile Legii nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil, republicată, cu modificările și completările ulterioare, constituite în colecții speciale, sunt considerate active fixe corporale și evidențiate, gestionate și inventariate în conformitate cu prevederile legale.</p> <p>(2) Eliminarea documentelor din colecții se aplică numai bunurilor culturale comune, uzate fizic sau moral, după o perioadă de minimum 6 luni de la achiziție, prin hotărârea</p>

	<p>conducerii bibliotecii.</p> <p>Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor</p> <p>La art. 12 al Legii nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor se evidențiază faptul că utilizarea fondurilor bănești primite de la bugetul de stat sau bugetele locale, precum și respectarea destinației bunurilor primite în proprietate sau folosință de la autoritățile publice locale ori centrale se supun controlului statului.</p> <p>La art. 27, alin (1) se precizează că și cultele recunoscute și unitățile lor de cult pot avea și dobândi, în proprietate sau în administrare, bunuri mobile și imobile asupra cărora pot dispune în conformitate cu statutele proprii.</p>
<p>8.Impactul Codului Patrimoniului asupra unor acte normative din alte segmente ale administrației publice</p>	<p>Legea nr. 33 din 27 mai 1994 (**republicată**)(*actualizată*) privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică</p> <p>Articolul 5</p> <p>Utilitatea publică se declară pentru lucrări de interes național sau de interes local.</p> <p>Articolul 6</p> <p>Sunt de utilitate publică lucrările privind: prospecțiunile și explorările geologice; extracția și prelucrarea substanțelor minerale utile; instalații pentru producerea energiei electrice; căile de comunicații, deschiderea, alinierea și lărgirea străzilor; sistemele de alimentare cu energie electrică, telecomunicații, gaze, termoficare, apă, canalizare; instalații pentru protecția mediului; îndiguiri și regularizări de râuri, lacuri de acumulare pentru surse de apă și atenuarea viiturilor; derivații de debite pentru alimentări cu apă și pentru devierea viiturilor; stații hidrometeorologice, seismice și sisteme de avertizare și prevenire a fenomenelor naturale periculoase și de alarmare a</p>

	<p>populației, sisteme de irigații și desecări; lucrări de combatere a eroziunii de adâncime; clădirile și terenurile necesare construcțiilor de locuințe sociale și altor obiective sociale de învățământ, sănătate, cultură, sport, protecție și asistență socială, precum și de administrație publică și pentru autoritățile judecătorești; salvarea, protejarea și punerea în valoare a monumentelor, ansamblurilor și siturilor istorice, precum și a parcurilor naționale, rezervațiilor naturale și a monumentelor naturii; prevenirea și înlăturarea urmărilor dezastrelor naturale - cutremure, inundații, alunecări de terenuri; apărarea țării, ordinea publică și siguranța națională.</p>
--	--

LEGEA nr. 50/1991, Actualizata 2018, privind autorizarea executarii lucrarilor de constructii - Republicata

Articolul 3

(1) Constructiile civile, industriale, agricole, cele pentru sustinerea instalatiilor si utilajelor tehnologice,

pentru infrastructura de orice fel sau de oricare alta natura se pot realiza numai cu respectarea autorizatiei de construire, precum si a reglementarilor privind proiectarea si executarea constructiilor, pentru:

a) lucrari de construire, reconstruire, consolidare, modificare, extindere, reabilitare, schimbare de destinatie sau de reparare a constructiilor de orice fel, precum si a instalatiilor aferente acestora, cu

exceptia celor prevazute la art. 11;

b) lucrari de construire, reconstruire, extindere, reparare, consolidare, protejare, restaurare, conservare,

precum si orice alte lucrari, indiferent de valoarea lor, care urmeaza sa fie efectuate la toate categoriile de

monumente istorice prevazute de lege - monumente, ansambluri, situri - inclusiv la anexele acestora,

identificate in acelasi imobil - teren si/sau constructii, la constructii amplasate in zone de protectie a

monumentelor si in zone construite protejate, stabilite potrivit legii, ori la constructii cu valoarea arhitecturala sau istorica deosebita, stabilite prin documentatii de urbanism aprobate;

c) lucrări de construire, reconstruire, modificare, extindere, reparare, modernizare și reabilitare privind căile de comunicare de orice fel, drumurile forestiere, lucrările de artă, rețelele și dotările tehnicoedilitare, branșamente și racorduri la rețele de utilități, lucrările hidrotehnice, amenajările de albie, lucrările de îmbunătățiri funciare, lucrările de instalații de infrastructura,

	<p>lucrarile pentru noi capacitati de producere, transport, distributie a energiei electrice si/sau termice, precum si de reabilitare si reetehnologizare a celor existente.</p>
--	--